

**AVRUPA KONSEYİ OKUL DIŞI EĞİTİM DOKÜMANTASYONU
SEMINERİ**

La Haye, 26-30 Kasım 1962

Rapor

**Behire ABACIOĞLU (Balkan)
Milli Kütüphane Bibliyografya
Başuzmanı**

La Haye'de Okul Dışı Eğitim Dokümantasyonu konusundaki seminere Avrupa Konseyi üyesi 18 memleket ve 36 delege davet edilmiştir. Bu seminerde memleketimizi Milli Kütüphane Bibliyografya Enstitüsü Başuzmanı Behire (Abacıoğlu) Balkan temsil etmiştir. AŐađıda Behire Balkan'ın bu seminere ait raporunu bulacaksınız.

Toplantıyı hazırlayıcı çalışmalar:

Başlangıçtan beri, Avrupa çapındaki işbirliği bünyesi içinde okul dışı eğitim konusunda bir dokümantasyona sahip olma ihtiyacı hissedilmekte idi. Bu alanda, Batı Avrupa Birliği çerçevesi içinde «Youth» (Gençlik) adlı yayım çeşidinde dokümanter yayımlara sahip olunmuştu. Belirli bir noktadaki durumu olduğu şekilde aksettiren bu yayım özel ve resmî kurumların faaliyetleri hakkında mukayese imkânı vermesi bakımından önemli bir olay teşkil etti.

Avrupa Konseyinin himâyesi altında toplanan, gençlerin ve yetişkinlerin eğitimi ile ilgili yüksek memurların Konferansı dokümantasyon alanında devamlı bir işbirliğine ihtiyaç duydu. Eğitim Dokümantasyonu Çalışma Grubu tarafından bu işbirliği için hazırlanan plân üzerine (PA/Cult/61/17) bu toplantıyı La Haye'de yapmak kararlaŐtırıldı. Pedagoji dokümantasyonu Çalışma Grubu 1958 yılında konuyu incelemiş ve dokümantasyon merkezleri alanında Őu sonuçlara varmıştı:

Pedagojik dokümantasyon milli merkezleri :

A. Genel ilkeler:

1. Pedagojik dokümantasyon bugün bütün hükümetler için zorunludur. Dokümantasyon okulda veya okul dıŐında gençlerin eğitimi ile ilgili her türlü probleme uygulanabilir. Pedagojik dokümantasyon yetkili otoritelere faaliyetlerini dayandıracakları elemanları sağlar.

2. Dokümantasyon her alanda etkili olmakla beraber özellikle eğitim programlarının belli başlı noktaları üzerinde aktiftir.

3. Bu dokümantasyon milli plânda olduğu gibi milletlerarası plânda da ihtisaslaşmış kurumların işbirliğine dayanır. Eğitimi geliştirmek-

le görevli otoritelerin ihtiyaçlarına cevap verir.

4. Pedagojik dokümantasyon çeşitli memleketlerin yukardaki tarife uyan ve gerekli örgüt yeteneklerine sahip olan özel merkezleri tarafından hazırlanır.

5. Çalışmalarını derhal istenen dokümantasyonun ötesinde geliştirmeye gayret eder.

6. Pedagojik dokümantasyon ilmî olarak pedagojik temellere dayanır ve dokümantasyon tekniğinin kurallarına göre hazırlanır. Böylece bağımsızlık ve tarafsızlık kazanır.

B. Merkezlerin milletlerarası plândaki faaliyetleri:

1. Millî merkezlerin çalışmalarının mukayeseli etüdü: a) Amaçların ve görevlerin tesbiti; b) Faaliyet alanlarının tanımı ve sınırları; c) Merkezlerin tüzükleri ve yapıları; d) Personel (işe alma, yetiştirme ve mübadele); e) Merkezlerde kullanılan dokümantasyon metod ve teknikleri.

2. Millî ve milletlerarası pedagojik bibliyografyalar hazırlanması ve mübadelesi; a) Yıllık bibliyografyalar; b) Çeşitli fırsatlarla zaman zaman çıkarılan bibliyografyalar; c) Yabancı memleketler için tasarlanmış bibliyografyalar. Bibliyografyalar kuru analizler veya teferruatlı analizler ihtiva edebilirler.

3. Toplama, muhafaza etme, haber verme ve mübadele: a) Öğretim raporları (bakanlık, komisyonlar v.b.); b) Pedagojik denemeler; c) Pedagojik anket ve araştırmalar; d) Pedagojik organizasyon ve kurumların raporları; e) İdarî ve kanunî dokümantasyon; f) Pedagojik kitaplar ve koleksiyonlar; g) Dokümantasyon bülten ve listeleri, izahlı bibliyografyalar ve pedagojik mahiyette her türlü yayım; h) Didaktik materyel listeleri (ders kitapları, plâklar, flimler v.b).

4. Tasnif problemlerinin incelenmesi.

5. Terminoloji problemlerinin incelenmesi.»

Toplantı Brüksel'de küçük bir çalışma grubu tarafından hazırlandı. Aynı grup toplantıya davet edilen memleketlere gönderilen sual cetvelini de hazırlamıştır.

Toplantının amacı:

Toplantının amacı, millî dokümantasyon merkez veya servislerinin Avrupa Konseyinin «Okul Dışı Eğitim Komisyonu»nun faaliyetlerini hangi ölçüde ve hangi şekiller altında destekleyebileceklerini incelemektir. Toplantı, çalışmalarını, tabiatıyla, bu Komisyonca hazırlanan belirli işbirliği tasarıları üzerine teksif edecektir. Bu Komisyon Avrupa Konseyinin üç devamlı komisyonundan biridir. Toplantının amaçları arasında, tabii olarak, millî seviyede direktifler hazırlama yolunda Avrupa seviyesin-

deki bir mübadelenin faydalarını incelemek de ilâve edilmiştir. Burada dokümantasyon merkezlerinin, okul dışı eğitimi, millî eğitim sistemleri içine dahil etmekte gerektiğinde oynayabilecekleri roller üzerine özel bir dikkat sarfetmek te düşünülmüştür. Okul dışı eğitimin millî eğitim sistemi içine dahil edilmesi Avrupa Konseyinin Bakanlar Komitesi tarafından tavsiye edilmiştir. Tartışmaların önemli bir noktası da Avrupa ölçüsündeki işbirliğinde zorunlu olan dokümantasyon, normalizasyon, sınıflandırma ve terminoloji teknikleri konusundaki karşılıklı yardımdır.

Toplantı Hollanda Eğitim, Bilim ve Sanat Bakanı Ekselans M. Y. Scholten tarafından açıldı. Bunu takiben toplantı başkanı ve Hollanda Eğitim, Sanat ve Bilim Bakanlığı Dokümantasyon Merkezi Müdürü Dr. K. I. L. M. Peters tarafından bir açılış konuşması yapıldı.

Toplantılar genel oturumu takiben grup toplantıları şeklinde yürütüldü. Gruplar aynı konuları görüştüler, gruplanmalar sadece dil bakımından oldu. Gruplarca varılan sonuçlar genel oturumlarda tartışıldı ve nihai toplantıda Avrupa Konseyi üyesi memleketlere aşağıdaki tavsiyelerin yapılmasına karar verilerek toplantıya son verildi:

Tavsiyeler :

1. Okul dışı eğitim ve her derecedeki öğretim arasında bağlar kurmak veya bu bağları kuvvetlendirmek ve Avrupa Konseyi Üyesi Devletler arasında mübadele konusundaki kuvvetli ihtiyaca cevap verebilmek için, Avrupa Konseyi Üyesi Devletlere, önemleri her memleketçe tayin edilecek olan bir dokümantasyon kurumu kurmaları veya böyle kurum veya kurumlar zaten mevcut ise bunların genişlemelerini, gelişmelerini ve bu memleketlerde mevcut bulunan bütün merkez ve servislerin koordinasyonunu sağlamaları tavsiye olunur.

2. Üye memleketlerdeki, okul dışı eğitimin tam bir tablosunu çizebilmek amacıyla, «Jeunesse» (gençlik) isimli broşürün tashihi ve yenden ele alınması tavsiye olunur. Broşürün ismi değiştirilmeli ve broşür bütün memleketlerde okul dışı eğitimin durumu üzerine tam bir bilgi vermelidir. Bu ilk envanterle verilen bilgiler bibliyografya analizleri ve her memleketteki okul dışı eğitim kurumlarının gelişmesiyle ilgili haberlerin devamlı olarak mübadelesiyle aktüel halde tutulacaktır.

3. Dokümantasyon mübadelesi, özellikle okul dışı eğitimin her alanında yapılmakta olan araştırmalar üzerinde olmalıdır. Zira dokümantasyon statik olmalı, buna mukabil sadece tecrübe mukayeselerine değil, aynı zamanda yeni faaliyetlere girişmek ve mevcut faaliyetleri geliştirmek imkânına matuf olmalıdır.

4. Her seviyedeki eğitimcilerin formasyonu ve geliştirilmeleri okul dışı eğitimin başarısı ve etkili olabilmesi için esastır. Eğitimcilerin ya-

pılmakta olan araştırmalar ve yeni tecrübelerle faaliyet vasıtalarını devamlı olarak zenginleştirmek ve bireysel, ailevî, meslekî, toplumsal ve medenî hayata katılmalarını sağlamak amacıyla, millî merkezlerden veya çeşitli derneklerden gelen en faydalı dokümanları toplamak özel şekilde tavsiyeye şayan görüldü.

5. Avrupa Konseyine programını etkili şekilde hazırlamak ve kendi Dokümantasyon Merkezini geliştirmek imkânı vermek için, Avrupa Konseyinin devamlı yardım ve işbirliğini ve dokümantasyon teknikleri (dokümantalistlerin formasyonu, tasnifin normalizasyonu, terminoloji v.b.) konusunda memleketler arasındaki mübadelenin normalizasyonunu geliştirmek için pratik çareler tasarlaması zorunludur.

6. Avrupa Konseyi bünyesi içinde kurulması düşünölen dokümantasyon merkezi okul dışı eğitim alanında gerçek bir Avrupa işbirliğini düzenlemek ve teşvik etmek için gerekli araçlara sahip bulunursa bu enformasyon ve dokümantasyon teknikleri mübadelesi büyük ölçüde kolaylaştırılmış olacaktır.

26-30 Kasım tarihleri arasında La Haye'de toplanmış olan Konferans sırasında delegeler okul dışı eğitim dokümantasyonunun mübadelesi konusundaki ilk temasların devam ettirilmesi ve Sekreterliğin hazırlayıcı çalışma grubunun başka toplantılarını ve bunu takiben 1964 yılında Avrupa Konseyi azası veya Avrupa Kültür Konvansiyonuna katılan memleketlerin 18 uzmanının yeniden toplanması imkânlarını düşünmesi temennisinde bulundular.

Seminere 18 memlekete ait 36 delege davet edilmiştir. İşpanya, Yunanistan, İzlanda ve Türkiye'nin birer delegesinin ve istekte bulunan diğer üç memleketin yol giderleri Hollanda Hükümeti tarafından ödenmiştir. Bütün delegeler seminer süresince Hollanda Hükümeti tarafından misafir edilmiştir. Toplantılar delegelerin kalmakta olduğu Park Hotel'de yapılmış, yemekler yine aynı otelde hep beraber yenmiştir. Toplantının örgütlenmesindeki düzen ve gösterilen misafirperverlik için Hollanda Hükümetine, Seminer Başkanı Dr. Peters'e ve yardımcısına teşekkürü borç biliriz.